

nikih kraške denudacije po celem svetu, J. Kunaver o rezultatih merjenja kraške erozije v našem visokogorskem krasu (Kanin), Janja Kogovšek o premikajoči vodi kot faktorju kraške erozije na primeru Planinske jame, F. Šušteršič o principih (matematičnih) simuliranja jamskih profilov in A. Kranjc o človekovem vplivu na jamsko sedimentacijo (v ponorni jami Rupa pod Goltmi).

Referati bodo objavljeni v zborniku simpozija, ki je že v tisku, in bo v kratkem izšel.

Enakovredno kot referati so bile na simpoziju zastopane tudi ekskurzije, saj so organizatorji stremeli za tem, da bi bili vsaj francoski referati čim bolj ilustrirani tudi na samem terenu. Na poldnevni ekskurziji smo spoznali apniško hribovje Ste. Baume pri Aix-u z orjaškimi škrapljami, obalni kras pogorja Marseilleveyre s »calanques« (dragami) vzhodno od Marseilla ter dve izmed najimunitnejših francoskih turističnih jam v vnožju Sevenov, Cocalière in Orgnac. Dve celodnevni ekskurziji sta nam pokazali provansalski kras v zaledju izvira—tipa Fontaine de Vaucluse ter kraške planote »Causse« vzhodnega Langedoka, prerezane z globokimi soteskami. Terenske razlage domačih strokovnjakov-krasoslovcev (Ambert, Blanc, Dalongeville, Nicod, Paloc, Renault) so bile na visoki ravni, pravzaprav detajlne študije, predstavljene na terenu samem.

Novosti, ki so se mi s tega simpozija najbolj vtisnile v spomin, so interpretacija sigovih skorij v obalnem krasu, sedimenti v kraških vdolbinah in jamah, ki jih je odložil mistral (veter podobnega značaja, kot je naša burja), dobro predstavljena in podkrepljena spoznanja o izredno močni in hitri »bio-koroziiji« na morski obali ter nove merilne metode oziroma tehnični pripomočki (n.pr. za merjenje napetosti v kamnini okoli kraške jame), uporabljeni pri preučevanju kraške erozije.

Simpozij je po mojem mnenju vsekakor uspel, udeležba Slovencev, tako po številu kot po referatih, njihovi tematiki in odmevu, ki so ga vzbudili, kažejo, da imata v tem okviru slovenski kras in naše krasoslovje ti- sto mesto v svetu, kot si mislimo, da ga tudi zaslužita. Menim, da je prav ta simpozij tudi eden od dokazov, kako je potrebno in tudi perspektivno nadaljnje razvijanje geografije krasa oziroma našega krasoslovja.

Andrej Kranjc

Delo Geografskega društva Slovenije v obdobju od junija 1978 do maja 1980

Na prvem sestanku IO GDS po občnem zboru v Mariboru je bil za predsednika GDS soglasno izvoljen dr. Vladimir Klemenčič, za predsednika znanstvene sekcije dr. Mirko Pak, za predsednika šolske sekcije pa prof. Marija Košak. IO je imenoval Dušana Pluta za tajnika GDS, za drugega tajnika Iva Piryja ter Andreja Černeta za blagajnika.

Ugotovljeno je bilo, da so stiki med IO GDS in aktivni društva preveč ohlapni in formalni. Ustanovljen je bil odbor, ki naj poskrbi za tesnejše stike s članstvom, zlasti z aktivni na terenu ter s študenti. Le-ti se v zadnjih letih le redko odločijo za članstvo v našem društvu. Sekcija za dopolnilno izobraževanje geografov deluje v okviru šolske sekcije, skupina za sodelovanje z gibanjem »Znanost mladini« pa se je tesneje povezala s PZE za geografijo FF in drugimi geografskimi institucijami, zlasti z Geografskim inštitutom Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ki že vrsto let uspešno organizira mladinske raziskovalne taborne. Kljub določenim uspehom in novim organizacijskim prijemom na vseh področjih delo še ni najboljše zaživelo. Zlasti v odnosu do aktivov društva še ni pravega uspeha. Redno se lahko spremlja le delovanje ljubljanskega aktiva, ki je pod vodstvom dr. Ivana Gamsa pripravil vrsto predavanj in uspehih ekskurzij. Ostali aktivni, z izjemo celjskega, prekmurskega in mariborskega žal neredno obveščajo IO o svojem delu in uspehih, res pa je tudi, da je sam IO

večkrat premalo prožen. Vsekakor bo tudi v bodoče potrebno vložiti še več naporov v aktivizacijo vseh članov GDS in v vključevanje novih članov, obenem pa pritegniti še geografe Dolenjske in Bele krajine, ki niso organizirani. Zavzemati se moramo tudi za tesnejše organsko povezanost aktivov s področnimi enotami Zavoda za šolstvo. V biltenu o delu Inštituta za geografijo Univerze Edvarda Kardelja bodo v bodoče objavljene tudi informacije o delu GDS, kar naj bi pripomoglo k hitrejšemu obveščanju članstva o problemih geografije v šoli in raziskovalnem delu.

Z novimi organizacijskimi prijemi je društvu uspelo urediti finančne zadeve, ki so ovirale nemoten potek dela ter organizacijo večjih akcij.

GDS oziroma šolska sekcija, ki jo vodi prizadevna prof. Marija Košak, je srž dela usmerila v opredelitev nalog pouka geografije v reformirani šoli. Poudarjena je bila potreba po organizaciji okrogle mize o vlogi geografije v naši družbi. Sekcija je ponovno pregledala učni načrt za skupne programske osnove usmerjenega izobraževanja, obravnavala problematiko didaktične literature za geografijo in predlagala program za radijske šole. Večja skupina didaktikov iz PZE za geografijo Filozofske fakultete, obeh Pedagoških akademij ter srednješolskih profesorjev je vključenih v delo pri raziskavi »Modernizacija pouka geografije za osnovno in srednjo šolo«. Geografsko društvo Slovenije je s sodelovanjem Inštituta za geografijo Univerze v Ljubljani organiziralo jugoslovanski simpozij o pouku geografije. Delovnega srečanja učiteljev geografije, ki je bilo v Portorožu (28.—30. januar 1980), se je udeležilo okoli 400 geografov iz vseh jugoslovanskih republik in obeh avtonomnih pokrajin. Program simpozija je bil v skladu s prizadevanji Komisije za pouk pri Zvezi geografskih društev Jugoslavije, da bi dosežke proučevanja sodobnih pristopov k pouku posredovali učiteljem geografije. Prizadevnemu organizacijskemu odboru in uredniškemu odboru je uspelo zelo hitro pripraviti zbornik »Modernizacija pouka geografije«, kjer so natisnjeni referati portoroškega simpozija.

Pri znanstveno-raziskovalni problematiki v geografiji je največje breme nosila znanstvena sekcija, ki ji predseduje agilni dr. Mirko Pak. Program dvoletnega dela je pripravil ožji odbor znanstvene sekcije. Kljub zasedenosti njenih članov je znanstvena sekcija izvedla vrsto uspešnih akcij. Pripravljen je bil sestanek geografov-raziskovalcev vseh geografskih raziskovalnih inštitucij v zvezi s prijavo raziskovalnih nalog. Vodje raziskovalnih inštitucij so prikazali celoten program znanstveno-raziskovalnega dela. Uspešno se nadaljuje obsežno delo priprave Nacionalnega atlasa Slovenije pod vodstvom dr. Mirka Paka. Znanstvena sekcija je obravnavala program bodočega kongresa jugoslovanskih geografov, ki bo 1. septembra 1981 v Črni gori, poslala svoje predloge in sugestije ter prijave referatov. Obenem so se že začele priprave na 12. zborovanje slovenskih geografov. Sprejeta je bila sugestija občnega zbora v Mariboru, da bi bilo zborovanje na Gorenjskem. Kranjski aktiv je prevzel organizacijo zborovanja, ki bo jeseni 1981 v Kranju. Diskusija o obsegu, metodologiji in vsebini raziskovalnega dela seveda še ni zaključena. Raziskovalne programe usklajuje znanstvena sekcija GDS. Cilj raziskovalnega dela naj bi bil regionalna sinteza na osnovi bolj poudarjenega kolektivnega dela in enotnejših metodoloških in raziskovalnih izhodišč. Raziskave naj bi zajele področje občine Kranj, Škofje Loke, Trziča, Jesenic in Radovljice.

Toliko na kratko o številnih problemih in nalogah, s katerimi se ubada naše društvo. Člane društva močno skrbi težnja, da se pri reformi srednjih šol na račun geografije, bolj kot pri ostalih predmetih, opazi tendenca za izdatno zmanjšanje fonda razpoložljivih ur. Akcija za širšo vključitev geografije v usmerjeno izobraževanje je zajela širši krog ljudi, vodijo pa jo visokošolski učitelji in predavatelji, ki so pripravili ustrezne referate in obvestili sredstva javnega obveščanja. Delo še ni končano, v nadaljnje konkretne akcije pa je potrebno vključiti še večje število geografov.

Dušan Plut, tajnik GDS